

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

**Grundläggande granskning
2023**

2023-10-13

KR 2023/0017

Handläggare, titel, telefon

Örjan Högberg, sakkunnig revisor

011-15 17 15

Revisionsrapport av kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

1. Inledning.....2
2. Kommunalförbundets ansvarsområde 3
3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer 3

1. Inledning

Förbundsrevisorerna ska varje år granska Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland. Granskningen ska genomföras enligt god revisionsred i kommunal verksamhet och i enlighet med kommunallagen. Utifrån revisorernas riskanalys 2023 har ett fokus i granskningen legat på förbundets styrning av ekonomi med hänsyn till besparingskrav, samhällsutveckling, befolkningsökning, klimatförändringar, mm.

1.1 Revisionsfrågor

Denna basgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är förbundets ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är förbundets ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har förbundet en tillräcklig intern kontroll?

1.2. Metod och avgränsning

Räddningstjänsten Östra Götaland är granskad på ett övergripande sätt vilket innebär att vi utifrån ett särskilt granskningsprogram gått igenom vissa styrande processer för förbundet. Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Det innebär att vi i första hand granskat om förbundet har system och rutiner för en fungerande styrning av verksamheten. Tillämpningen har inte granskats fullt ut. Intervjuer har skett med politiker och tjänstepersoner. De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och nedanstående revisionskriterier.

1.3. Kvalitetssäkring

Denna rapport är sakgranskad av de som intervjuats. Slutsatserna och revisionsbedömningarna ansvarar revisionskontoret för. Rapporten är även kvalitetssäkrad enligt Skyrevs¹ rekommendationer av stadsrevisor i Norrköpings kommun, Caroline Nyman.

1.4. Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och Förbundsordning för Räddningstjänsten Östra Götaland.

---

¹ Skyrev är en yrkesförening för yrkesrevisorer i primärkommuner. Föreningen ger ut och normerar yrkesrevisorernas arbete. www.skyrev.se

Granskningen utgår ifrån följande revisionskriterier:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag, speciallagstiftning)
- Förbundsordning för Räddningstjänsten Östra Götaland, 2020-03-04
- Överenskommelse mellan medlemmarna och Räddningstjänsten Östra Götaland, 2020-03-24.
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

2. Kommunalförbundets ansvarsområde

Förbundets medlemmar är Linköpings, Norrköpings, Söderköpings, Valdemarsviks och Åtvidabergs kommuner. Vid granskningstillfället har förbundet 430 anställda, samt 43 brandvärmän, som fördelar sig på fyra heltidsstationer, tolv deltidstationer, fyra räddningsvårn och två utbildningsanläggningar. Emellertid är utbildningsanläggningen i Linköping på Djurgården stängd och tillfälligt flyttat till Kallerstads station. Förutom uttryckande verksamhet arbetar Räddningstjänsten Östra Götaland för färre olyckor och minskade skador genom utbildning och information samt stödjer företag och organisationer i deras säkerhetsarbete. En del av verksamheten är även myndighetsutövning i form av tillsyn som sker i en förebyggande verksamhet.

Förbundet arbetar i medlemskommunerna med olycksförebyggande åtgärder, räddningsinsatser samt risk- och sårbarhetsanalyser. Förbundet stödjer även medlemskommunerna med säkerhetsarbete och krishantering.

3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer

3.1. Styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamhet

Vid granskningstillfället har direktionen haft sex sammanträden, av planerade åtta, under 2023. Närvaron har varit tillfredsställande.

Från och med 2020 gäller den nya förbundsordningen, och den så kallade överenskommelsen mellan medlemskommunerna och förbundet, vilken klargör och preciserar förbundets uppdrag och uppgifter så som de beskrivs i förbundsordningen. Inför 2023 har en översyn gjorts av överenskommelsen, varvid vissa justeringar har gjorts. Vid direktionens möte 2023-05-31 fastställde förbundet en reviderad och uppdaterad överenskommelse. I förslaget till reviderad överenskommelse har bland annat förbundets uppdrag att verka för att fler kommuner blir medlemmar tagits bort. Detta innebär emellertid inte att fler kommuner på eget initiativ kan bli medlemmar.

Sedan 2016 finns en fastställd styrmodell för förbundet. Enligt uppgift har styrmodellen till vissa delar blivit inaktuell, vilket även revisionen tidigare

Revisionskontoret

2023-10-13

har uppmärksammat. Förbundets organisation har både ändrats och utvecklats sedan 2016. Förbundet startade därför under 2022 ett arbete med att aktualisera styrmodellen och samordna den efter de styrande dokumenten. Från protokoll 2023-01-26 framgår att förbundet har saknat en övergripande och samlande struktur för sådana styrande dokument som inte är lagstadgade eller som omfattas av direktionens styrmodell. Många styrande dokument har tagits fram successivt under åren, allteftersom behov har uppstått, utan att det funnits en samlande och övergripande struktur. Konsekvensen av detta är att antalet styrande dokument har blivit många, ser olika ut, har olika benämningar och är ibland överlappande, vilket har lett till onödig ineffektivitet och otydlighet. Vid revisionsmötet 2023-01-26 beslutades därför att anta "*Förbundsbestämmelse 100 - Hantering av styrande dokument i Räddningstjänsten Östra Götaland*". Syftet med detta dokument är att definiera vad som är ett styrande dokument och skapa en enhetlig terminologi och struktur för de styrande dokumenten, enligt nedan.

Vid direktionens möte 2023-04-28 fastställde förbundet en reviderad och uppdaterad styrmodell, med utgångspunkt i *Förbundsbestämmelse 100*. Syftet med styrmodellen är att uppnå en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning av förbundet. I styrmodellen ingår följande styrdokument:

- RTÖG 2023: Dokumentet pekar ut verksamhetens långsiktiga inriktning och utgör en vägledning för förbundets fortsatta styrdokument. En revidering utifrån förändringar i omvärlden antogs vid direktionens möte 2022-11-03.
- Direktionens avsiktsförklaring: Avsiktsförklaringen är ett dokument som beslutas inför ny mandatperiod. Där anger direktionen målen för förbundets verksamhet i form av förväntade effekter inom de områden som direktionen själva anser väsentliga. Avsiktsförklaringen utgår från RTÖG 2030 samt förbundets strategiska plan för perioden.
- Verksamhetsplan: Verksamhetsplanen för 2023 innehåller fem målområden, som är framtagna utifrån dokumentet RTÖG 2030 - vägen framåt, den strategiska planen samt direktionens avsiktsförklaring.
- Produktionsplan (för andra linjens chefer)

Förbundet anger att förbundsordningen och överenskommelser inte ingår i denna styrmodell eftersom de beslutas av medlemskommunerna eller tillsammans med medlemskommunerna. Inte heller handlingsprogrammet enligt lagen om skydd mot olyckor omfattas av styrmodellen, då den betraktas som ett redovisande dokument av den verksamhet som är ett resultat av andra styrdokument.

Förbundsledningens avsiktsförklaring för åren 2020–2023 fastställdes 2019. I avsiktsförklaringen anges fyra inriktningsmål för; olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst, stärkt säkerhet för enskilda, en attraktiv arbetsplats med stärkt chefskap och ett växande förbund med stabil ekonomi. Utifrån denna och i enlighet med förbundets

styrmodell har direktionen vid sitt sammanträde i december 2022 fastställt verksamhetsplan och budget för 2023. Förbundets verksamhetsplan har 5 målområden innehållande sammanlagt 9 mål, till vilka indikatorer kopplas för att mäta måloffyllelsen. Utöver det återfinns också 2 mål inom vad förbundet kallar "Övriga mål av vikt".

Målområde	Mål
Stärkt skydd för riskutsatta	<p>1. Riktade insatser för riskutsattas brandskydd. Människor som är utsatta för brandrisk ska genom selektiva insatser få riktat stöd för att kunna ordna sitt brandskydd. Risken för upprepade bränder hos dessa riskutsatta ska minska.</p> <p>2. Individuella insatser för särskilt riskutsattas brandskydd Människor som är särskilt utsatta för att omkomma eller svårt skadas genom brand ska få individuellt stöd för att få ett individanpassat brandskydd. Andra aktörer ska ges särskilt stöd för att åstadkomma individanpassat brandskydd. Risken för återkommande bränder hos särskilt riskutsatta ska minska.</p>
Utvecklad operativ förmåga	<p>3. Utvecklad operativ förmåga Nya särskilda förmågor ska tillföras verksamheten. Kunskapen och förmågan inom räddningstjänst under höjd beredskap ska öka.</p> <p>4. Stärkt förmåga att hantera stora olyckor Samhället och människor ska skyddas från konsekvenser av stora olyckor. Detta ska ske genom att utveckla vår förmåga att leda omfattande räddningsinsatser.</p>
Öka civilas insatser	<p>5. Civila insatspersoner (CIP) Den som drabbas av en olycka dit vår insattid är lång ska kunna få en första hjälp av civila insatspersoner. Dessa ska finnas i första hand i områden där vår insattid är 20 minuter eller längre.</p> <p>6. Förstärkt bygd Människor som bor där vår insattid överstiger 20 minuter eller längre ska genom selektiva insatser ges stöd för att själva kunna skapa ökad säkerhet.</p>
Ökad hållbarhet	<p>7. Minskad resursanvändning Vi ska bidra till en hållbar utveckling genom att i första hand minska vår resursanvändning, och i andra hand använda mer förnybara resurser och minska våra utsläpp.</p> <p>8. Jämställdhet och mångfald Att leva ett liv fritt från våld och diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet och dessutom avgörande för att människor ska kunna utveckla sin fulla potential. Genom fortsatt arbete med lika rättigheter och möjligheter för alla, kan rekryteringsbasen öka och fler medarbetare utvecklas i sin yrkesroll, vilket i sin tur leder till ökad verksamhetsutveckling.</p>

Ökad säkerhet	<p>9. Ökad kontinuitet Vår verksamhet ska fungera i såväl fred, kris som krig så att människor alltid kan få hjälp. Detta ska ske genom att vår förmåga att leda och upprätthålla en tolerabel verksamhet ska öka.</p>
Övriga mål av vikt	<p>10. Säkrare barn och ungdomar Barn och ungdomar i medlemskommunernas skolor ska erbjudas utbildning av oss och fått ökad kunskap om brand- och trafiksäkerhet. Vid bränder i skolmiljöer ska uppsökande besök ske. Genom selektiva insatser ska ungdomar få bättre relation till och kunskap om oss.</p> <p>11. Säkerhet vid vatten Människor som riskerar att omkomma eller skadas i drunkning ska ges ett ökat skydd genom att säkerheten vid badplatser ökar och beteendepåverkande aktiviteter sker.</p>

Målen i verksamhetsplanen följs upp delårsvis och helårsvis där resultatet av uppföljningen och vidtagna åtgärder, samt analys och prognos för helåret redovisas till direktionen efter varje tertial. Granskningen visar att avvikelser främst hanteras i förbundsrådet och i möjligaste mån arbetas bort innan uppföljningen presenteras för direktionen. Det är sällan som avvikelser är av sådan karaktär att det krävs ett beslut från direktionen. Till varje mål finns ett antal indikatorer som tillsammans utgör underlag för en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Samtliga uppföljningar behandlas som beslutsärenden av direktionen. Vid granskningstillfället har uppföljningen för tertial 1 och tertial 2 redovisats för direktionen. Vid uppföljningen för tertial 1 framgår att förbundet bedömer att det finns en god följsamhet mot uppställda mål, samt att prognosen visar att samtliga mål kommer att uppfyllas. Vid uppföljningen efter tertial 2 bedömer förbundet att det finns en något mindre följsamhet, framförallt gällande *Civilas insatser*. Skälet till detta anges vara att dessa mål delvis är nya och att förbundet kan ha underskattat den arbetsmängd som krävs för att nå målet. När det kommer till civila insatspersoner är förbundet också beroende av andra aktörers arbete. En sämre följsamhet noterades även vad gäller *Stärkt skydd för riskutsatta*, där framtagande och implementeringen av nya interna rutiner tagit längre tid än beräknat.

Vid uppföljningen efter tertial 2 skriver förbundet att prognosen är att samtliga mål förutom målen under målområdet *Civilas insatser* kommer kunna nås. Förbundet förklarar det med att dessa mål inte bara beror på förbundet självt, utan att det även finns ett beroende av andra. Exempelvis har målet om civila insatser krävt samarbete med Brandskyddsföreningen och Linköpings universitet, samt att människor i de områden som är aktuella är intresserade i tillräcklig omfattning. Förbundet anger att den sammantagna bedömningen är att möjligheten till måluppfyllelse generellt sett är god, förutom målområdet *Civilas insatser*.

Under året har förbundet tecknat ett samarbetsavtal med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) angående ett Nationellt

2023-10-13

kunskapscenter. Syftet med avtalet, som sträcker sig fram till 2028-12-31, är att MSB och förbundet gemensamt ska bygga upp och driva ett nationellt kunskapscenter inom området respons i det tidiga skedet. I avtalet regleras strukturen för samarbete och kompetenscentrets grundläggande funktion och arbetssätt. Förbundet kommer att leda kunskapscentret och samla landets räddningstjänster tillsammans med forskare, innovatörer och näringslivet.

Vid direktionens möte i mars presenterades uppföljningen för 2022. Denna visade att förbundet bedömde att åtta av tio mål hade nåtts fullt. Två av målen hade delvis nåtts. Orsaken till att alla mål inte nåtts fullt ut, angavs vara yttre faktorer som påverkade verksamheten, bland annat kriget i Ukraina, den besvärliga el-situationen och IT-attacken i december.

Revisionsbedömning

Förbundets har under 2023 uppdaterat sin styrmodell. Revisionen har tidigare rekommenderat direktionen att göra en översyn av sin styrmodell för att säkerställa att den samspelar med dagens organisation och direktionens styrning och ledning av verksamheten. Vi ser positivt på att denna rekommendation har hörtsammats under 2022 och 2023. Av granskningen framkommer att förbundet arbetar aktivt med målstyrningen och har med hjälp av styrmodellen utformat en struktur som underlättar målstyrningen.

Målen följs upp delårsvis och helårsvis, och resultatet av uppföljningen samt analys och prognos för helåret redovisas till direktionen efter varje tertiäl. Målen utgör en viktig del i förbundets verksamhetsstyrning som tillsammans med ekonomistyrningen visar vad förbundet ska uppnå och utveckla. De verksamhetsmål som direktionen beslutat om bedöms emellertid som vaga och har mer karaktären av direktionens viljeyttringar. I granskningen tas hänsyn till att förbundet är en politiskt styrd organisation där mål ofta är mer att betrakta som visioner. Då målen är vaga ställer detta höga krav på att målen istället behöver åtföljas av tydligt uppföljningsbara indikatorer för att ha en styrande effekt. De indikatorer som antagits bedöms på övergripande nivå vara ändamålsenliga mot bakgrund av förbundets uppdrag och innehållet i målen, det vill säga att de knyter an till målen och speglar måluppfyllelsen. I vissa fall bedöms indikatorerna vara ottydligt definierade, i andra fall är de utformade som aktiviteter, och i några fall är det ottydligt hur de ska mätas och vilka effekter de ska ge på måluppfyllelsen. Detta bidrar till svårigheter i att bedöma en enskild indikatorns effekt och därmed svårigheter i bedömning av måluppfyllelse. Vad gäller ett antal indikatorer rekommenderar vi även att storleken på den totala populationen som indikatorn avser att mäta redovisas. Detta är samma bedömning som föregående år.

Till skillnad från tidigare år redovisar förbundet en analys och prognos av måluppfyllelsen, vilket är positivt. Det är dock svårt att utläsa hur förbundets egna bedömning skett med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Den analys och prognos som presenteras bedöms som övergripande till sin karaktär där särskilda bedömningar saknas kring respektive mål. För samtliga mål

framgår inte någon tydlig gränsdragning avseende om målet kommer uppfyllas i sin helhet. Då dessa otydligheter i måluppfyllelsen föreligger kan vi inte bedöma om målen kommer bli uppfyllda eller inte.

Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

3.2. Styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomi

Direktionen fastställde i december 2022 drifts- och investeringsbudget för 2023 och plan 2024–2028. Från budgethandlingen framgår att planen för 2024–2028 inte har indexuppräknats avseende personalkostnader, övriga kostnader, övriga intäkter eller medlemsbidraget. För 2023 och 2024 finns den tillfälliga ökningen av den förmånsbestämda pensionen specificerad på egen rad, då den bara påverkar dessa år enligt Skandias senaste prognosunderlag. Avskrivningskostnader och räntekostnader är en faktisk beräkning utefter den långsiktiga investeringsplanen.

RTÖG 2030 har legat till grund för en strategisk plan för perioden 2023–2027, som vid medlemsdialog i november 2022 aktualiserades till budget 2024–2028. Den strategiska planen består av fem strategiska utvecklingsområden, inom vilka det under perioden 2023–2028 planeras för särskilda satsningar. Dessa områden återfinns som mål i verksamhetsplanen för 2023. Budgethandlingarna för 2023 innehåller även en omvärld-/trendspaning med faktorer som påverkar ekonomin under perioden 2023–2028.

En uppräkningskrav på 0,5 procent, vilket ger 2,9 procent i uppräkningskrav på medlemsbidraget 2023 är fastställt till 3,4 procent minus ett rationaliseringskrav på 0,5 procent, vilket ger 2,9 procent i uppräkningskrav på medlemsbidraget för budgetåret 2023. Förbundet anger att satsningar behöver göras under hela perioden 2023–2028 för att förbundet ska klara uppdraget. En kompensation för dessa satsningar kommer att läggas på den generella uppräkningskraven. Detta för att kunna fortsätta bedriva verksamhet enligt krav och uppsatta mål. Ökningen av pensionskostnaderna mellan 2022 och 2023 är cirka 8 mnkr. Delar av denna ökning beror på det nya pensionsavtalet, KAP-KR, som kommer att började gälla från och med den 1 januari 2023. Avtalet innebär att förbundet kommer att ha en kostnadsökning med ca 2,5 mnkr. Denna kostnadsökning kompenseras av medlemskommunerna. Resterande kostnadsökning beror på den historiskt höga inflationen som under 2022 kopplat till andra parametrar som gör att pensionsprognosen har räknats upp under åren 2023 och 2024.

Förbundet planerar nybyggnation av brandstation som ska ersätta nuvarande i Norrköping samt ett nytt räddningsövningsfält. Enligt uppgift framskrider planerna av en ny brandstation i Ljura, Norrköpings kommun, enligt planerna. Planen men ett nytt övningsfält har under 2023 fått korrigeras. Den ursprungliga planen var att anlägga övningsfältet i Norsholm, Norrköpings kommun. Vid direktionens möte 2023-08-23 beslutades att inte förlänga markoptionsavtalet med Norrköpings kommun avseende ett nytt övningsfält vid Norsholm och istället inleda arbetet med ett nytt

Revisionskontoret

2023-10-13

räddningsövningsfält med lokalisering vid Klinga, Norrköpings kommun. I samband med det beslutade även direktionen att hemställa till medlemskommunerna om medgivande att få ta de långfristiga lån som krävs för att finansiera uppförandet av ett nytt räddningsövningsfält vid Klinga, samt hemställa om ökat medlemsbidrag för att täcka de nettokostnadsökningar som ett nytt räddningsövningsfält vid Klinga innebär. Motivet bakom detta beslut om omlokalisering var att utredningar som gjorts visar på alltför stora svårigheter att använda marken i Norsholm för förbundets verksamhet. Norrköpings kommun och förbundet kom överens om att det inte är realistiskt att fortsätta utredningarna kring Norsholm. Den ursprungliga kalkylen från 2020 för ett övningsfält vid Norsholm pekade på en investeringsvolym på 125 mnkr. Uppdaterade kalkyler med 2023 års byggkostnader pekar på att denna investeringsvolym hamnar på omkring 190 mnkr. Investeringsvolymen för ett nytt övningsfält vid Klinga uppskattas till 185 mnkr.

Från budgethandlingen framgår förbundets investeringsplan. Investeringar avser fordon, räddningsmateriel, övrig verksamhetsknuten kommunikationsutrustning samt vissa lokalanknutna investeringar. Direktionen anger att under kommande år förväntas investeringsnivån ligga på en högre nivå än vad den legat på under tidigare år. Detta kommer resultera i högre kapitalkostnader i jämförelse med den nivå som förbundet för närvarande ligger på. Under perioden 2024 till 2028 kommer bland annat 11 räddningsfordon och 13 mindre fordon att införskaffas. Vidare planeras även att investera i IT-stöd och radiokommunikation till fordon under perioden för runt 6 mkr. Investeringskostnaden i samband med flytt till ny station i Norrköping uppskattas hamna på ca 1,5 mnkr. Kommande års investeringsplan kommer att innebära att förbundet årliga kapitalkostnader kommer att öka från 10,2 mkr till ca 12,5 mkr till år 2028.

Vid direktionens möte 2023-08-23 beslutades en ny timtaxa för myndighetsutövning till 1 176 kr. Förbundet anger att konsekvensen av nya timtaxor är att fler tillsyner kommer kunna genomföras, vilket i sin tur medför en ökad brandsäkerhet i samhället. Dessutom kommer förbundet få bättre förutsättningar för att leva upp till kraven i lagstiftningen.

Direktionen får likt tidigare år löpande ekonomisk uppföljning i form av utfall i jämförelse med periodiserad budget. Direktionen får den ekonomiska informationen utskickat i förväg inför möten. Uppföljningen fördelas på de olika verksamhetsgrenarna. Tertialvis sker en mer omfattande rapportering, både i text och siffror, där både periodens utfall och det prognostiserade utfallet för året jämförs med budget. Tertialuppföljningen innehåller även annan verksamhetsnära information och statistik, bland annat över personal och sjukfrånvaro. Av underlagen framgår också vad eventuella avvikelser beror på och det finns en analys avseende det prognostiserade utfallet för året.

Revisionskontoret

2023-10-13

Revisionsbedömning

Likt tidigare år visar granskningen att direktionen arbetar aktivt med att säkerställa de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna för förbundet, och följer de överenskommelser vad gäller budgetprocessen.

Utöver den löpande ekonomiska uppföljningen upprättats mer omfattande tertialuppföljningar. Den ekonomiska informationen i såväl den löpande uppföljningen som i tertialrapporter innehåller prognos på helår som säkerställer ett underlag som ger direktionen möjlighet att fatta nödvändiga beslut vid eventuella ekonomiska avvikelser. Förbundets uppföljning och styrning av ekonomin bedöms som tillräcklig och ändamålsenlig.

Vår bedömning är att styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomin är tillfredsställande.

Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

3.3. Intern kontroll

Direktionen fastställde internkontrollplanen för 2023 vid sitt sammanträde i december 2022. Till grund för internkontrollplanen finns en risk- och väsentlighetsanalys. En bruttolista med 27 risker finns framtagen utifrån en kartläggning/inventering som därefter värderats och prioriterats. I riskanalysen finns även ett ställningstagande till hur respektive risk ska hanteras/förebyggas och hur kontroll ska ske.

Direktionen har vid sina strategidagar tillsammans med representanter från kontoret genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. Förbundets presidium tillsammans med internkontrollrepresentanterna erhåller sedan en sammanställd riskanalys som stäms av tillsammans med ledningsgruppen, varvid en prioritering av risker sker. Enligt uppgift sker i övrigt en löpande dialog med direktionen om vad ledningsgruppen anser vara väsentliga riskområden.

De områden och aktiviteter i riskanalysen som summerar till mer än 8 eller har en konsekvens på 5 har valts ut att ta med i internkontrollplanen för 2023. Internkontrollplanen omfattar 7 risker/kontrollmoment och spänner över lagar, riktlinjer, administration inkl. GDPR och ekonomi. De områden som fokuseras på 2023 är dataskyddsförordningen (GDPR), verksamhetsplan 2023, Riktlinje för säkerhet (Säkl), attestreglementet, riktlinje för upphandling och inköp (LOU), program för aktiv nolltolerans mot kränkningar, mobbning och trakasserier, och finansiella mål (God ekonomisk hushållning), stor ekonomisk medvetenhet och helhetssyn på alla resurser. Via verksamhetsplanen är förbundets mål föremål för internkontrollplanens risk-och väsentlighetsanalys.

Uppföljning av internkontrollplanen genomförs varje tertial och återspeglaras vid dessa tillfällen även till direktionen. Uppföljningen dokumenteras i rapportform vid varje tillfälle och en muntlig dragning sker.

Revisionskontoret

2023-10-13

Det är främst tjänstepersoner som genomför kontroller enligt internkontrollplanen, och enligt uppgift bjuds internkontrollrepresentanterna in till möten 3 ggr/år och diskuterar risker, utfall och kommentarer. Direktionens internkontrollrepresentanter har varit delaktiga i uppföljningen och i förslag till åtgärder vid avvikelser. De upplevs vara aktiva i riskanalyserna och är förberedda inför de direktionsmöten där den interna kontrollen finns med på dagordningen.

Vid uppföljning av internkontrollplanen går att utläsa att avvikelser har noterats vid kontroller. Enligt uppgift hanteras avvikelser och brister främst i verksamheten och att direktionen delges information om hur brister har hanterats. Det finns inte någon systematisk uppföljning av de risker i riskanalysen som inte återfinns i internkontrollplanen. Samtidigt framkommer att det finns en hög medvetenhet även kring dessa risker och är föremål för löpande diskussioner.

Revisionsbedömning

Granskningen visar att det finns en dokumenterad risk-och väsentlighetsanalys, en internkontrollplan finns upprättad utifrån risk- och väsentlighetsanalysen, rapportering av kontroller sker löpande och adekvata åtgärder vidtas utifrån identifierade brister.

Tidigare års granskning visar att det främst är ledningsgruppen som genomför risk- och väsentlighetsanalysen samt utvecklar internkontrollplanen, vilket har setts som en brist. Årets granskning visar att direktionen i större utsträckning har varit involverad i detta arbete, vilket ses som positivt

Likt tidigare år bedömer vi att det finns inarbetade rutiner på plats för arbetet med intern styrning och kontroll. Vi rekommenderar dock fortfarande förbundet att skapa skriftligt dokumenterade rutiner för att säkerställa enhetlighet och att kunskapen finns kvar även om medarbetare byts ut.

Vid 2022 års granskning rekommenderades förbundet att ta ökad hänsyn till förbundets strategiska risker vilket ökar utsikten att internkontrollplanen kan utgöra det strategiska styrdokument som det är tänkt att vara. I och med att verksamhetsplanens angivna mål nu införlivas i internkontrollplanen bedömer vi att sådan hänsyn har tagits.

Vi kan i granskningen fortfarande inte se hur övriga risker från bruttolistan, som inte återfinns i internkontrollplanen, följs upp och hanteras. Förbundet har tidigare rekommenderats att även följa upp dessa risker. Detta behöver inte ske tertialvis, men vi rekommenderar att riskerna bevakas på ett mer systematiskt sätt för att skapa en beredskap att hantera eventuella avvikelser.

Vår bedömning är att den interna kontrollen är tillräcklig.

Tillräcklig	Inte helt tillräcklig	Delvis tillräcklig	Inte tillräcklig
-------------	-----------------------	--------------------	------------------

Revisionskontoret

2023-10-13

FÖRBUNDSREVISIONEN

Örjan Högberg
Sakkunnig revisor
Norrköpings kommun

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- direktionen har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisionsred innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och vid den tidpunkt som granskningen sker, den kan därför variera mellan åren.

---

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i direktionens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att direktionen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar direktionens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Direktionen behöver därför uppmärksamma och korrigeras dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på direktionens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för direktionens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Direktionen behöver därför åtgärda och korrigeras följande brister...

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

**Granskning av god ekonomisk
hushållning och måluppfyllelse i
delårsrapport per 31 augusti 2023**

Till:

Kommunfullmäktige i Norrköping
Kommunfullmäktige i Linköping
Kommunfullmäktige i Söderköping
Kommunfullmäktige i Valdemarsvik
Kommunfullmäktige i Åtvidaberg
Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2023

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2023-08-31 är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisions sed i kommunal verksamhet.

Revisorerna kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten, om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet. Revisorerna kan inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

Den 23 oktober 2023

Urban Pehrsson

Utsedd av Norrköpings kommun

Gunnel Öman Genneback

Utsedd av Linköpings kommun

Alexander Höglund

Utsedd av Norrköpings kommun

Eva Lindblad

Utsedd av Linköpings kommun

Bilagor:

Revisionsrapport Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i delårsrapport per 31 augusti 2023

Sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport

NORRKÖPING

Revisionskontoret

Granskningsrapport

2023-10-13

KR 2023/0017

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnig revisor

Örjan Högberg, sakkunnig revisor

Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i delårsrapport per 31 augusti 2023, Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
2. Resultat av granskningen	5
3. Bedömning revisionsfrågor	7

Sammanfattning

Denna granskningsrapport avser god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse vid delår och är en del av revisionen avseende delårsrapporten.

Väsentliga bedömningar och iakttagelser som har noterats i granskningen är:

- Prognosen per 31 augusti för helåret 2023 visar ett resultat för förbundet om 250 tkr, vilket även är förbundets balanskravsresultat. Enligt gällande lagstiftning ska balanskravsresultatet vara minst noll utifrån god ekonomisk hushållning. Utifrån prognosen är marginalerna små och vår granskning visar att det finns osäkra poster i redovisningen.
- Finansiella mål för god ekonomisk hushållning:
Vi kan inte bedöma om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet.
- Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:
Det är otydligt vilka effekter indikatorerna ska ge på måluppfyllelsen. Vid prognosen per 31 augusti för helåret 2023, går det inte att utläsa hur förbundets bedömning skett med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Då dessa otydligheter föreligger kan vi inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

1. Inledning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att våra bedömningar kommer löpande i rapporten tillsammans med iakttagelser.

Enligt kommunallagen ska förbundsrevisorerna granska en delårsrapport omfattande minst sex månader och högst åtta månader av verksamhetsåret. Granskningen ska genomföras enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Förbundsrevisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten, som ska fastställas av direktionen, är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Denna rapport avser granskning av god ekonomisk hushållning och måloppfyllelse. Granskningen av övriga delar i delårsrapport och räkenskaperna har utförts i en separat granskning av sakkunnig från PwC.

Granskningen har utförts av Norrköpings kommuns revisionskontor.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag till sin skriftliga bedömning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten. Denna delårsgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?
- Beaktar förbundet kravet på god ekonomisk hushållning vid ett negativt balanskravsresultat?

1.2 Metod

Granskningen utförs enligt god revisionssed inom kommunal verksamhet. Granskningen sker genom dokumentstudier och intervjuer.

Tillsammans med den separata granskningen av räkenskaperna i delårsrapporten utgör denna granskning ett underlag för förbundsrevisorernas samlade uttalande om delårsrapporten.

Denna rapport har kvalitetssäkrats enligt revisionskontorets checklista för kvalitetssäkring av rapport, som baseras på Skyrev:s regler.

Rapporten har faktagranskats av tjänstepersoner hos förbundet.

1.3 Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på:

- Kommunallagen, KL
- Lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR
- Budget 2023 och plan 2024-2028
- Förbundets beslut och mål
- Iakttagelserna och bedömning ifrån räkenskapsrevisionen av delårsrapport, utförd av PwC.

1.4 Avgränsning

Det är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Granskningen omfattar en bedömning av förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning (fastställda av direktionen).

I denna granskning bedöms följsamheten till kommunallagens regler avseende balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

En revision bygger på en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att det kan finnas brister vi inte identifierat i årets revision, men som kan visa sig i senare års revisioner.

2. Resultat av granskningen

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

2.1.1 Balanskrav

Förbundet redovisar en prognos för helåret 2023 om 250 tkr, vilket även är det balanskravsresultat enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap 10§ som redovisas.

Enligt kommunallagen 11 kap 1§ ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, enligt samma kapitel 5§ ska en budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravsutredningen som redovisas i delårsrapport och årsbokslut ska ses utifrån gällande lagstiftning som en del av bedömningen av hur resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, där miniminivån är ett balanskravsresultat om noll kronor.

Utifrån att förbundet redovisar en prognos för helåret 2023 om 250 tkr är marginalerna till ett noll resultat i prognosen små. Vår granskning visar att det finns osäkra poster i redovisningen. Till exempel avseende posten pensioner, så kan utfallet på helår bli såväl positivt som negativt i jämförelse med nu kända och prognosticerade kostnader.

Förbundet redovisade ett negativt balanskravsresultat för år 2022 om 2 011 tkr. Detta ska enligt gällande lagstiftning återställas senast 2025. Förbundet fastställde en plan vid bokslut 2022 om återställande i enlighet med lagstiftningen. Enligt planen skulle väsentlig del återställas under 2023 och resterande del år 2025. Utifrån prognos för 2023, vill vi uppmärksamma direktionen på behovet av att vidta åtgärder och senast i budget för 2025 fastställa en budget som återställer det negativa resultatet från 2022.

2.1.2 Finansiella mål

Direktionen har fastställt fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

1. Förbundets investeringar ska över tid inte överstiga 15 mnkr per år.

Sett över en 5-års period, 2018-2022, har investeringsnivån legat på ett snitt om 7,8 mnkr per år. Inkluderas även prognosen för helår 2023 blir snittet 10 mnkr per år.

Vi delar förbundets bedömning att målet kommer att uppnås utifrån de fakta och prognoser som idag är kända.

2. Soliditeten ska inte understiga nio procent.

Soliditeten uppgår till 13 % per 31 augusti 2023.

Vi kan inte bedöma målet då prognos och fakta saknas avseende ställningen/balansräkningen för balansdagen 31 december 2023.

3. Övriga intäkter ska vara minst tolv procent av de totala intäkterna.

Enligt prognos för helår 2023 kommer övriga intäkter uppgå till 32 834 tkr vilket motsvarar 13 % av de totala prognosticerade intäkterna.

Vi delar förbundets bedömning att målet kommer att uppnås utifrån de fakta och prognoser som idag är kända.

4. Det egna kapitalet ska vara minst 5 procent av omsättningen.

Utifrån det prognostiserade årsresultatet för 2023 kommer det egna kapitalet uppgå till 13 747 tkr per 31 december 2023 vilket motsvarar 6 % av den prognostiserade omsättningen på 247 683 tkr.

Vi kan inte bedöma detta mål utifrån de osäkerheter som finns kring bland annat posten pensioner.

2.1.3 Verksamhetsmål

Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport som redovisas i bilaga till delårsrapporten. De verksamhetsmål som direktionen har beslutat om åtföljs av indikatorer som förbundet menar ska utgöra underlag för en samlad bedömning av måluppfyllelsen. För att indikatorer ska ha en styrande effekt på måluppfyllelsen behöver dessa vara mätbara eller på annat sätt tydligt uppföljningsbara.

De indikatorer som antagits bedöms på övergripande nivå knyta an till innehållet i målen mot bakgrund av förbundets uppdrag, det vill säga att de speglar måluppfyllelsen. I vissa fall bedöms indikatorerna vara ottydligt definierade, i andra fall är de utformade som aktiviteter, och de flesta fall är det ottydligt hur de ska mätas och vilka effekter de ska ge på måluppfyllelsen. Detta bidrar till svårigheter i att bedöma en enskild indikatorns effekt på målet och därmed bedömningen av måluppfyllelse. Vad gäller ett antal mål saknas storleken på den totala populationen som indikatorn avser att mäta.

Förbundet redovisar en analys och prognos av måluppfyllelsen i delårsrapporten. Det är dock svårt att utläsa hur förbundets bedömning sker med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Den analys och prognos som presenteras är övergripande till sin karaktär, där särskilda bedömningar saknas kring respektive mål. För samtliga mål framgår inte någon tydlig gränsdragning avseende om det enskilda målet kommer uppfyllas i sin helhet.

Då ovanstående otydligheter i måluppfyllelsen föreligger kan vi inte bedöma om målen kommer bli uppfyllda eller inte.

3. Bedömning revisionsfrågor

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?

Vi kan inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

Vi kan inte bedöma om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet. Vi delar förbundets bedömning avseende de finansiella målen 1 och 3 men kan inte bedöma de två andra utifrån de osäkerheter som finns kring räkenskaperna.

Beaktar förbundet kravet på god ekonomisk hushållning vid ett negativt balanskravsresultat?

I delårsrapporten redovisas ett positivt balanskravsresultat för helåret.

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Org.nr 222000-2758

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland för perioden 2023-01-01 – 2023-08-31. Det är förbundsledningen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

A handwritten signature or mark in the bottom right corner of the page.

Undertecknande

Linköping den 23 oktober 2023

PriceWaterHouse Coopers AB

Susanne Lindberg
Susanne Lindberg

Ansvarigt sakkunnigt biträde/auktoriserad revisor

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

**Granskning av god ekonomisk
hushållning och måluppfyllelse i
årsredovisning 2023**

NORRKÖPING

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnig revisor

Granskningsrapport

2024-03-19

KR 2023/0017

Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i årsredovisning 2023, Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	2
2. Resultat av granskningen	4
3. Bedömning revisionsfrågor	5

Sammanfattning

Denna granskningsrapport avser god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse för räkenskapsåret 2023 och är en del av revisionen avseende årsredovisningen.

Väsentliga bedömningar och iakttagelser som har noterats i granskningen är:

- Förbundet redovisar enligt årsredovisningen ett positivt balanskravsresultat om 348 tkr.

Bedömningen av balanskravet är baserat på granskningen av räkenskaperna och det särskilda yttrandet om att räkenskaperna är rättvisande. Räkenskaperna har inte varit föremål för granskning inom denna rapport utan sker i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

- Det saknas i årsredovisningen en summerande bedömning av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts, vilket skulle ge en ökad tydlighet.
- Finansiella mål för god ekonomisk hushållning:
Vår bedömning är att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.
- Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:
Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport. I årsredovisningen finns en övergripande redovisning. Den separata rapporten skulle med fördel kunna bifogas som en bilaga till årsredovisningen.

I redovisningen framgår att av 11 mål bedöms 7 mål vara uppfyllda och 4 mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydliga. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas.

Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fastställts.

1. Inledning

Enligt kommunallagen ska förbundsrevisorerna årligen granska i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom förbundets verksamhetsområden.

Förbundsrevisorerna skall bedöma om resultatet i årsredovisningen, som ska fastställas av förbundsdirektionen, är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Denna rapport avser granskning av god ekonomisk hushållning och måloppfyllelse. Granskningen av övriga delar i årsredovisningen och räkenskaperna har utförts i en separat granskning av sakkunnig från PwC, utifrån *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Denna granskning har utförts av Norrköpings kommuns revisionskontor.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om årsredovisningen är förenlig med de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som förbundsdirektionen beslutat, såväl de finansiella som för verksamheten. Granskningen ska ge förbundsrevisorerna underlag till sin skriftliga bedömning i revisionsberättelsen 2023. Denna granskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har beslutade mål och uppdrag avrapporterats i årsredovisningen?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts och är resultatet i årsredovisningen förenligt med förbundsdirektionens mål, såväl finansiella som för verksamheten?

1.2 Metod

Granskningen har utförts enligt god revisionssed inom kommunal verksamhet. Granskningen har skett genom främst dokumentstudier. En utgångspunkt i granskningen har varit de noteringar, slutsatser och samtal med förbundet som gjordes vid granskningen av god ekonomisk hushållning i delårsrapporten 2023.

Tillsammans med den separata granskningen av räkenskaperna i årsredovisningen utgör denna granskning ett underlag för förbundsrevisorernas samlade uttalande om räkenskaperna, årsredovisningen och god ekonomisk hushållning.

Denna rapport har kvalitetssäkrats enligt revisionskontorets checklista för kvalitetssäkring av rapport, som baseras på Skyrev:s regler.

Rapporten har sakgranskats av tjänstepersoner hos förbundet.

1.3 Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på:

- Kommunallagen, KL
- Lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR
- Budget 2023 och plan 2024-2028
- Förbundets beslut och mål
- Iakttagelserna och bedömning ifrån räkenskapsrevisionen av årsbokslut och årsredovisning, utförd av PwC.

1.4 Avgränsning

Det är förbundsdirektionen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande. Granskningen av god ekonomisk hushållning är översiktlig och inriktas på att bedöma om resultatet är förenligt med förbundsdirektionens mål såväl finansiella som för verksamheten.

I denna granskning bedöms även följsamheten till kommunallagens regler avseende balanskravsresultatet.

En revision bygger på en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att det kan finnas brister vi inte identifierat i årets revision, men som kan visa sig i senare års revisioner.

2. Resultat av granskningen

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

I årsredovisningen redovisas målen för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Det saknas en summerande bedömning av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts, vilket skulle ge en ökad tydlighet.

2.1.1 Balanskrav

Förbundet redovisar enligt årsredovisningen ett resultat för helåret 2023 om 723 tkr och ett balanskravsresultat om 348 tkr efter att hänsyn tagits till justeringar för realisationsvinster om 375 tkr.

Enligt kommunallagen 11 kap 1§ ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, enligt samma kapitel 5§ ska en budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravsutredningen som redovisas i delårsrapport och årsbokslut ska ses utifrån gällande lagstiftning som en del av bedömningen av hur resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, där miniminivån är ett balanskravsresultat om noll kronor.

Bedömningen av balanskravet är baserat på granskningen av räkenskaperna och det särskilda yttrandet om att räkenskaperna är rättvisande. Räkenskaperna har inte varit föremål för granskning inom denna rapport utan sker i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

2.1.2 Finansiella mål

Direktionen har fastställt fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

1. Förbundets investeringar ska över tid inte överstiga 15 mnkr per år. Sett över en 5-års period, 2019-2023, har investeringsnivån legat på ett snitt om 9,8 mnkr per år.

Vår bedömning är att målet uppnås.

2. Soliditeten ska inte understiga nio procent. Soliditeten uppgår till 10 % per 31 december 2023.

Vår bedömning är att målet uppnås.

3. Övriga intäkter ska vara minst tolv procent av de totala intäkterna. Övriga intäkter uppgår till 15% av de totala intäkterna.

Vår bedömning är att målet uppnås.

4. Det egna kapitalet ska vara minst 5 procent av omsättningen. Det egna kapitalet, 14 220 tkr, uppgår till 6% av omsättningen, 229 359 tkr.

Vår bedömning är att målet uppnås.

2.1.3 Verksamhetsmål

Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport. I årsredovisningen finns målen redovisade med en summering per mål. Den separata rapporten skulle med fördel kunna bifogas som en bilaga till årsredovisningen som förbundet gör vid delårsrapporten.

I redovisningen framgår att av 11 mål bedöms 7 mål vara uppfyllda och 4 mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydlig. Bedömningskriterierna framgår inte, hur stor del av indikatorerna ska vara uppfyllda för respektive nivå, uppfyllt, delvis eller ej uppfyllt. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas. Vi hänvisar här även till vår granskning av god ekonomisk hushållning i delårsrapport och den grundläggande granskningen, KR 2023/0017-5 och KR 2023/0017-4.

Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fastställts.

3. Bedömning revisionsfrågor

Har beslutade mål och uppdrag avrapporterats i årsredovisningen?

De av direktionen fastställda mål och uppdrag för god ekonomisk hushållning har avrapporterats i årsredovisningen.

Har balanskravet uppfyllts?

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls. Detta baseras på yttrandet från sakkunnig som granskat räkenskaperna enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts och är resultatet i årsredovisningen förenligt med förbundsdirektionens mål, såväl finansiella som för verksamheten?

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2023.

**Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland
(org.nr 222000-2758)**

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01 – 2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland för år 2023-01-01 – 2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3 - 7. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt

noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i förbundsdirektionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning

samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Linköping den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Susanne Lindberg
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 8 - 33].
]

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-21 12:15:41 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: SUSANNE LINDBERG

Datum

Susanne Lindberg
Auktoriserad Revisor

Leveranskanal: E-post

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Org.nr 222000-2758

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland för perioden 2023-01-01 – 2023-08-31. Det är förbundsledningen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Linköping den 23 oktober 2023

PriceWaterHouse Coopers AB

Susanne Lindberg

Ansvarigt sakkunnigt biträde

UTKAST